

מאורות אל העבר

כט טבת תשכ"א | 10/01/1961

הלווית חללי אגוז בהר הרצל מאת הפדרציה העולמית של יהדות מרוקו, רשות הציבור ויקפדיה

אגוז

הסערה העזה שפקדה את חופי מרוקו בליל כ"ב בטבת תשכ"א (10.1.1961) לא הותירה לספינה הקטנה שום סיכוי. בהפלגתה השלוש עשרה מחופי מרוקו לעבר גיברלטר, שקעה "אגוז" במצולות כשעל סיפונה ארבעים וארבעה עולים. בין המפליגים היו ילדים רבים, משפחות שלמות, ואנשי "המוסד" והמחתרת היהודית שעסקו בהברחת היהודים ממרוקו. אסון אגוז סימל את שיא המאבק של מדינת ישראל ושל התנועות הציוניות במרוקו להבריה רבבות יהודים מהמדינה שנשטפה בגלי לאומנות אסלאמית, ולאפשר את עלייתם למדינת ישראל. כאשר התפרסם דבר האסון, החלה דעת הקהל העולמית לתבוע ממרוקו, שקבלה לא מכבר עצמאות מצרפת, לאפשר ליהודים החיים בה להגר. לא עבר זמן רב, ומבצע "יכין", שבמסגרתו עלו בגלוי ובאישור מאות אלפי יהודים ממרוקו, יצא לדרך. גופותיהם של נספי אגוז נפלטו מהים ונקברו תחילה בעיירת חוף מרוקאית. במשך שנים ארוכות ניסו מנהיגים יהודיים מהארץ ומחו"ל לשכנע את שלטונות מרוקו להביא את הגופות למדינת ישראל, ובשנת 1994 המאמצים נשאו פרי. גופותיהם של נספי אגוז הובאו לקבורה בהר הרצל, ונקברו לצידם של מעפילים ממדינות אירופה השונות שעשו דרכם לארץ המובטחת.